

	<p>сигналдарын тімді түрлендіре алатыны накты тәжірибелік деректермен негізделген. Казіргі кезеңде IoT жүйелері, ондірістік процестерді қадағалау, коршаган органды бакылау, медицина мен аудыл шаруашылығындағы сенсорлық күрьылғыларды қуаттандыру үлкен маңызға ие болып отыр. Осы түрғыдан алғанда, диссертацияда ұсынылған тәсілдер энергияны дәстүрлі батареяларсыз алуга, сенсор жүйелерінің жұмыс істей мерзімін ұзаартуға және қызмет көрсету шығындарын төмөндөтүге мүмкіндік береді. Мұндай зерттеулер болашакта энергия тиімділігі жогары, интеллектуалды автономды жүйелерді құруда маңыздығылыми алғышшарт ретінде бағаланады.</p>	<p>Диссертациялық жұмыс мазмұны жағынанғынын стилемен күрьылыш, автор тақырыбының жан-жакты менгергениң және оз ойын накты әрі жүйелі жеткізе алатының көрсетеді. Жұмыста колданылған ғылыми терминдер орынды әрі дәл, баяндау тілі ғылыми нормаларға сәйкес. Эр болім өзара логикалық байланыста құрылыш, зерттеу нәтижелері анық және түсінікті түрде ұсынылған. Автор курдели ғылыми мәселелерді талдауда терен білім мен сауатты тілдік колданыс көрсете отырыш, ғылыми жұмысты жазу мәдениетін менгергениң дәлелдейді.</p>	<p>Казіргі заманында саласында автономды және энергия жағынан тимді құрылғыларды жасау – бастығылыми-техникалық бағытардың бірі болып табылады. Өсірессе, томен қуатты электрондық жүйелер мен сымсыз сенсорлық жөлілердің (WSN), микроконтроллердердің және интеллектуалды модульдердің кеңінен таралуы оларды тұрақты және ұзак мерзімді қуат көздерімен қамтамасыз етудің өзектілігін арттырып отыр. Бұл диссертациялық жұмыста ұсынылған электромагниттік түрлендіріш құрылғының микроэлектрондық жүйелерге, соның ішінде сенсорлық тораптарға, телеметриялық құрылғыларға, радиомодульдерге</p>
3.	<p>Ози жазу принципі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>жогары;</u> 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаган. 	<p>Ози жазу деңгейі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>жогары;</u> 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаган. 	<p>4.1 Диссертация озектілігінің негізdemesi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>негізделген;</u> 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген
4.	<p>Ішкі бірлік принципі</p>	<p>4.1 Диссертация озектілігінің негізdemesi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>негізделген;</u> 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген 	<p>4.1 Диссертация озектілігінің негізdemesi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>негізделген;</u> 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген

<p>және төмен куатты аналогтық-цифрлық тізбектерге энергия беру үшін тиімді шешім ұсынады. Құрылғының шағын олшемі, кенжолакты жұмыс мүмкіндігі және төмен жиіліктері діріл сигналдарын ондей алуы оны накты электроникада колдануға ынғайлы етеді.</p> <p>Зергтеу нәтижелеріңіздең заманы интеграцияланған жүйелерде автономды куат көзін камтамасыз етуге мүмкіндік береді және энергия жинаушы электрондық модульдерді әзірлеуге берік ғылыми негіз қалайды. Сондыктан жұмыс электроника және телекоммуникация салаларындағы ғылыми-техникалық прогрессің өзекті үраныстарына тольк жауап береді.</p>	<p>Диссертациялық жұмыстың мазмұны таңдалған тақырыпка толықтай сай келеді және оның ғылыми маңызын жан-жакты спілдатады. Зерттеу барысында механикалық тербелістердің электр энергиясына түрлендіретін электромагниттік құрылғының жобалау, оның құрылымдық ерекшеліктерін зерделу және жұмыс істеу принциптерін теориялық әрі практикалық түргыда талдау мәселелері накты карастырылған.</p> <p>Жұмыстың эр тарауы зерттеу тақырыбының мазмұнын ашып, мәссаат пен міндеттерге сай келетін нәтижелерге сүйенеді. Әдебиеттерге жасалған шолу, эксперименттік жұмыстар мен математикалық модельдеу кезендері – барлығы зерттелетін құрылғымен тікелей байланысты. Бұдан болек, алғынған нәтижелердің колданбалы құндылығы мен тәжірибелік түргыда іске асыру мүмкіндіктері де қамтылып, тақырыптың өзектілігін айқастайды.</p> <p>Диссертациялық жұмыстың мазмұны мен зерттеу міндеттері таңдалған тақырыптың мазмұнына тольк сәйкес келеді. Негізгі мәссаат — механикалық тербелісти электрлік сигналға айналдыратын құрылғының қурастыру және оның жұмыс істеу көфілдерін зерттеу. Бұл мәссаат жұмыстың барлық</p>
<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) <u>айқындауды;</u> 2) жартылай айқындауды; 3) айқындауды. 	<p>Диссертация мазмұны таңдалған тақырыпка толықтай сай келеді және оның ғылыми маңызын жан-жакты спілдатады. Зерттеу барысында механикалық тербелістердің электр энергиясына түрлендіретін электромагниттік құрылғының жобалау, оның құрылымдық ерекшеліктерін зерделу және жұмыс істеу принциптерін теориялық әрі практикалық түргыда талдау мәселелері накты карастырылған.</p> <p>Жұмыстың эр тарауы зерттеу тақырыбының мазмұнын ашып, мәссаат пен міндеттерге сай келетін нәтижелерге сүйенеді. Әдебиеттерге жасалған шолу, эксперименттік жұмыстар мен математикалық модельдеу кезендері – барлығы зерттелетін құрылғымен тікелей байланысты. Бұдан болек, алғынған нәтижелердің колданбалы құндылығы мен тәжірибелік түргыда іске асыру мүмкіндіктері де қамтылып, тақырыптың өзектілігін айқастайды.</p> <p>Диссертациялық жұмыстың мазмұны мен зерттеу міндеттері таңдалған тақырыптың мазмұнына тольк сәйкес келеді. Негізгі мәссаат — механикалық тербелісти электрлік сигналға айналдыратын құрылғының қурастыру және оның жұмыс істеу көфілдерін зерттеу. Бұл мәссаат жұмыстың барлық</p>
<p>4.3. Максаты мен міндеттері диссертация тақырыбына:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді. 	

	<p>тарауларында дәйекті түрде көрініс тапкан. Зертеу барысында койылған міндегтер күрылымың күрылымын сипаттауға, теориялық және математикалық негізін калыптастыруға, модельдеу әдістерін колдануға, сондай-ак тәжірибелік нәтижелерді талдауға бағытталған. Аталған міндегтер жұмыстың мазмұнымен тығыз байланысып, зертеу мәселесін жан-жакты ашуға мүмкіндік береді.</p>	
4.4 Диссертацияның барлық бөлімдері мен күрілымының логикалық:	<p>1) <u>тольық байланысқан;</u></p> <p>2) жартылай байланысқан;</p> <p>3) байланыс жок.</p>	<p>Диссертациялық жұмыста орында барлық белімдер мен күрілымының өзара байланысы тольғымен сакталған.</p>
4.5 Автор үсынған жаңа шешімдер (кағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бүріннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:	<p>1) <u>сыни талдау бар;</u></p> <p>2) талдау жартылай жүргізілген;</p> <p>3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген;</p> <p>4) талдау жок.</p>	<p>Диссертациялық жұмыста электромагнитті турлендіргіштің күрілымына және оның мүмкін болатын колдану бағыттарына жан-жакты талдау жасалған. Бұған дейін гыльыми әдебиеттерде кездеспейтін жаңа күрілымдық шешім үсынылған, оған сәйкес математикалық модель күрьылған. Теориялық модельдеу нәтижелері мен тәжірибелік деректер өзара сәйкестігін көрсетti. Сонымен катар, әзірленген күрілімдердің колданылу ясасы нақты мысалдармен көрсетіліп, оның практикалық маңыздылығы негізделген.</p>
5. Гыльыми жаңашаштылық принципі	<p>5.1 Гыльими нәтижелер мен қагидаттар:</p> <p>1) <u>тольынымен жана;</u></p> <p>2) жартылай жана (25-75% жана болып табылады);</p> <p>3) жана емес (25% кем жана болып табылады).</p>	<p>Диссертациялық жұмыста алғынан ғылыми нәтижелер мен үсынылған әдістемелік негіздер жаңа жаңа сипаттында. Жұмыста алғаш рет екі тұракты магнитке негізделген турлендіргіштің жетілдірілген үлгісі ұсынылып, оның кеңжолакты діріл сигналдарын электр энергиясына турлендіру кабілеті теориялық және тәжірибелік түрьда негізделген. Сонымен катар, математикалық модели жазылған.</p>

	<p>5.2 Диссертацияның корытындылары жаңа большп табылады ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>тольымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа большп табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа большп табылады). 	<p>Диссертациялык жұмыста қарастырылған техникалық және технологиялық тәсілдер жаңаңымен ерекшеленеді және нақты дәлелдерге негізделген. Ұсынылған түрлендіргіш күрьыштың күрьыштың жағынан онтайлы, колданылуы жөніл және автономды жұмыс істеге бейім. Бұл оның практикалық колданыста тиімділігін арттырып, шынтынды азайтатын экономикалық тұрғыдан ұтымды шешім ретінде бағалануға мүмкіндік береді.</p>
	<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>тольымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа большп табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа большп табылады). 	<p>Диссертацияда қарастырылған түрлендіргіштің шығыс куаты мен діріл жиілігі арасындағы байланыс анықталып, бұл көтінештесінде математикалық модель арқылы сипатталған. Жасалған есептөудер Python бағдарламасының комегімен жүзеге асырылып, алынған нәтижелер тәжірибе барысында альянс деректермен сәйкес келген. Бұл зерттеу жұмысының негізгі тұжырымдарының теориялық тұрғыда да, тәжірибелік тұрғыда да дәлелденген айқақтайды.</p>
6.	<p>Негізгі тұжырымдардың негізі негізделген/негізделмеген.</p>	<p>Барлық негізгі тұжырымдар ғылыми тұрғыдан қараганда маңызды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген.</p>

7.	<p>Коргаяуға шығарылғатын негізгі кагидаттар</p> <p>Әрбір ереже бойынша келесі сұраптарға жауап беру кажет:</p> <p>Ереже 1: Жүйенің сыртқы діріл әсерлеріне жоғары сезімталдығын камтамасыз ететін шағын олшемді және еркін қозгалатын магнитті камтитын электромагниттік турлендіргіштің жетілдірілген прототипі әзірленді.</p> <p>7.1 Ереже дәлелденген бе?</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Дәлелденген;</u> шамамен дәлелденген; шамамен дәлелденбекен; дәлелденбекен. <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> иә; <u>ЖОҚ;</u> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Иә;</u> жок; <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <ol style="list-style-type: none"> тар; орташа; <u>кен;</u> <p>7.5 Макалада дәлелденген бе?</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Иә;</u> жок. 	<p>Диссертациялық жұмыста коргаяуға ұсынылтып отырған ғылыми ережелер тәжірибелік зерттеулер арқылы негізделіп, дәлелденген.</p> <p>Ереже 1. Екі тұракты және еркін қозгалатын магнитке негізделген электромагниттік турлендіргіштің прототипі физикалық турде қурастырылды. Құрылғы шағын олшемді, жаңа конструкциялық шешімге ие және диссертациялық жұмыста алғаш рет ұсынылған. Құрылымдық сұлбасы макалада нақты көрсетілген және тәжірибе арқылы тиімділігі дәлелденген.</p> <p>Ереже 2. Жүргізілген тәжірибелер нәтижесінде құрылғының жұмыс жиілігі мен кеңжолакты сипаттамалары анықталды. Бұл құрылғының әртүрлі діріл жиіліктері жағдайында тиімді колдануға мүмкіндік береді. Турлендіргіштің коршаған ортадан альнатын діріл сигналдарының кең диапазонында жұмыс істей алғатының тәжірибе жүзінде дәлелденіп, нәтижелері гылыми макалада жарияланған.</p> <p>Ереже 3. Құрылғының сипаттамаларын және тербеліс жиілігіне байланысты альнатын электр энергиясының колемін болжакуға мүмкіндік беретін есептік математикалық модель жасалды. Модель сандық есептеулермен толықтырылыш, Python тілінде жүзеге асырылды. Бұл модельдің толық сипаттамасы макалада көлтірілген.</p> <p>Ереже 4. Жүргізілген кешенді зерттеулер нәтижесінде ұсынылған турлендіргіштің автономды режимде тұракты электр энергиясын ондире алатыны дәлелденді. Құрылғының басты ерекшелігі — механикалық тербелістерді тиімді турлендіріп, олардан альынған энергияны тұракты ток қозінә айналдыру және кең жиілік диапазонында жұмыс істей алу</p>
----	--	--

- 2) шамамен дәлелденген;
 3) шамамен дәлелденбegen;
 4) дәлелденбegen.

7.2 Тривиалды ма?

1) иә;

2) жок;

7.3 Жана ма?

1) иә;

2) жок;

7.4 Колдану деңгей:

1) тар;

2) оргаша;

3) кен;

7.5 Макалада дәлелденген бе?

1) иә;

2) жок.

2) шамамен дәлелденген;
 3) шамамен дәлелденбegen;
 4) дәлелденбegen.

7.2 Тривиалды ма?

1) иә;

2) жок;

Корытындылай келе, колданылған ғылыми әдістер диссертациялық жұмыста койылған барлық міндеттерді орындауга және белгілентен мактаптарга толық жетуге мүмкіндік берді. Барлық ғылыми нағижелер казіргі заманғы зертханалық құралдар мен өлшеу базасында альынған.

Зерттеудің ғылыми жаңауының ұсынылып отырган ережелер мен альынған нағижелердің бұған дейін ғылыми әдебиеттерде жарияланбаусын расталады, бұл жұмыстың өзектілігі мен жаңауының айқын етеді.

Ереже 3: Өндірілген электр энергиясының мөлшерінің механикалық тербеліс жиілігіне және жүйенің сипаттамаларына тәуелділігін болжакуға мүмкіндік беретін математикалық модель әзірленді.

7.1 Ереже дәлелденген бе?

- 1) дәлелденген;
 2) шамамен дәлелденген;
 3) шамамен дәлелденбegen;
 4) дәлелденбegen.

7.2 Тривиалды ма?

1) иә;

2) жок;

7.3 Жана ма?

1) иә;

2) жок;

7.4 Колдану деңгейі:

- 1) тар;
 - 2) орташа;
 - 3) кен;
- 7.5 Макалада дәлелденген бе?**
- 1) иә;
 - 2) жок.

Ереже 4: Жүргізілген зерттеулер ұсынылып отырған күршіліның дәстүрлі куат көздерін кажет етпей, ұракты электрмен жабдықтауды камтамасыз ететін «Заттар интернет» сенсорлары үшін автономды электрмен жабдықтау жүйелерінде тиімді пайдалануға болатынның дәлелденді.

7.1 Ереже дәлелденген бе?

- 1) дәлелденген;
- 2) шамамен дәлелденген;
- 3) шамамен дәлелденбекен;
- 4) дәлелденбекен.

7.2 Тривиалды ма?

- 1) иә;
- 2) жок;

7.3 Жаңа ма?

- 1) иә;
- 2) жок;

7.4 Колдану деңгейі:

- 1) тар;
- 2) орташа;
- 3) кен;

7.5 Макалада дәлелденген бе?

- 1) иә;
- 2) жок.

<p>8. Дәйектілік принципі. Дереккөздер мен ұсынылатын акпараттың дәйектілігі</p>	<p>8.1 Әдістеменің тандауы – негізделген немесе әдіснама накты жазылған:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>иә;</u> 2) жок. 	<p>8.2 Диссертация жүмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды колдану арқылығының зерттеулердің көзіргі заманғы әдістері мен деректердің ондеу және интерпретациялауда әдістемелерін пайдалана отырып альянган:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>иә;</u> 2) жок. 	<p>8.3 Теориялық корытындылар, модельдер, анықталған кзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және растаған (педагогикалық гыльмдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденген):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>иә;</u> 2) жок. 	<p>8.4 Маңызды мәлімдемелер накты және сенимді ғыльыми әдебиеттерге сүйене отырып растаған/ішінара растаған/расталмаған.</p>	<p>Зерттеуде колданылған әдістеме ғыльми негізделген және зерттеу максаттарына тольк сәйкес келеді. Әдіснамалық белімде зерттеу барысындағы тәсілдер жүйелі әрі түсінікті баяндалған.</p> <p>Жүргізілген зерттеу нәтижелері ғыльыми деректерді талдаудың және түсіндірудің көзіргі заманғы әдістерін, соның ішінде компьютерлік модельдеу мен сандық есептеулердің колдану арқылы альянган. Бұл тәсілдер алғынан нәтижелердің дәлдігі мен сенимділігін артырыды.</p> <p>Тәжірибелік құрылғы арқылы альянган накты мәліметтер теориялық есептеулермен салыстырылып, олардың арасындағы сәйкестік раасталды. Бұл зерттеудің ғыльыми негізделілігін айқын көрсетеді.</p> <p>Зерттеу барысында жасалған негізгі корытындылар мен ғыльыми пайымдаулар сенимді дереккөздерге сүйене отырып негізделген. Пайдаланылған әдебиеттер заманауи ғыльыми зерттеулерге жатады және тактырып мазмұнына тікелей кательсы бар. Бұл жағдай диссертациялық жұмыстың ғыльыми дәлдігі мен сенимділігін күшейтпі, оның мазмұндық теренілігін арттырады.</p>
---	--	--	---	---	---

	8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз.	Диссертациялық жұмыста пайдаланылған әдебиеттер тізімі зертеу тақырыбының гыльми негізін қалыптастыруға толыктай жеткілікті. Әдеби шолу барысында отандық және шетелдік жетекші ғалымдардың еңбектері камтылған, сонымен катар сонғы жылдары (2015–2023 жж.) жарияланған заманауи гыльми макалалар мен конференция материалдары көнінен пайдаланылған.
9	Практикалық құндылық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>иә;</u> 2) жок.
	9 Практикалық құндылық принципі	<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және альянгап нәтижелер практикада колдану мүмкіндігі жогары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>иә;</u> 2) жок.
		<p>9.3 Тәжірибе ұсыныстары жана болып табылады ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) толынымен жана; 2) <u>жартылай</u> жана (25-75% жана больш табылады); 3) жана емес (25% кем жана больш табылады).

10.	Жазу және рәсімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) <u>жоғары;</u> 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Диссертациялық жұмыста академиялық жазу түп талапка сай сакталған, ғылыми терминдер орынды және сауатты пайдаланылған. Жұмыс күршымы накты әрі логикалық түрніда жүйеленген, негізгі ойлар анық әрі дәйекті түрдө баяндалған. Бұл диссертацияның ғылыми жазу мәдениеті жоғары деңгейде екенін көрсетеді.
11.	Диссертация бойынша ескертулер мен ұсыныстар:	1) Тәжірибелік нағижендер мен теориялық модельдің сәйкестігі жақсы сипаттаған, бірақ визуалды материалдарды (кестелер, графиктер) сөл көнегітп, толық түсніктемемен беру жүмысты көрнекі етеді. 2) Жекелеген тарауларда ақпарат көлемі тығыз берілген, сол себепті оқырманға түснікті болу үшін маңызды тұжырымдарды абзац соңында жеке боліп корсету ұсынылады. 3) Терминология мен қыскартулар жаһапы алғанда дұрыс колданылғанымен, кейбір жерлерде бірізділік сакталмаған — бұл мәселе редакциялық жағынан түзетуді кажет етеді. 4) Түрлendіргіштің үзакt уақыт жұмыс істей тұрактылығы (мысалы, механикалық тозуга немесе магниттік деградацияға тәзімділігі) зерттелмеген. Бұл аспект практикалық колдануда маңызды болуы мүмкін. Берілген ескертулер тек жетілдіру максатында ұсынылған және диссертациялық зерттеудің өзектілігі мен ғылыми күндильгын көмітпейді.	
13.	Репрезенттің жеке шешімі -(Үлгілік ереженің 28-тармағына сәйкес)	Жоғарыда айттылғандарға негізделе отырып, Исимова Айгерим Токтаровнаның «Механикалық дірілді электрлік сигналға түрлендіру күршығысы» тақырыбына орындалған диссертация аяқталған болып табылады, КР Гылым және жоғары білім министрлігінің ғылыми дәрежелерді беру ережелеріне толық сәйкес келеді, ал оның авторы Исимова Айгерим Токтаровна «6D071900 – Радиотехника, электроника және телекоммуникациялар» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайык.	

Техника ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған
профессоры, «Радиотехника, электроника және
телекоммуникациялар» кафедрасының
менгерушісі,
Халықаралық академиялық технологиялар университеті

Бахтиярова Е.А.

